

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
**The Academic Administration Model for Schools Under the Office of
Bangkok Secondary Educational Service Area 2**

ชัยชนะ นาทองไชย,
เสาวนีย์ ลิกขาบัณญัติ และ ปัญญา ธีระวิทย์เลิศ
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
**Chaichana Natongchai,
Sowwanee Sikkhabandit and Panya Theerawitthayalert**
North Bangkok University, Thailand
Corresponding Author, Email: chaichana.nato @northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 3) เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 และ 4) เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 259 คน ผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 คน เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบประเมิน สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม สภาพและความต้องการจำเป็นใน อยู่ในระดับปานกลาง และสภาพที่ควรจะเป็นอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

* วันที่รับบทความ : 6 เมษายน 2567; วันที่แก้ไขบทความ 19 เมษายน 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 20 เมษายน 2567

3) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4) หลังการทดลองใช้มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารงานวิชาการ; สถานศึกษา; สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

Abstract

The objectives of this research **were** 1) to study the problems and needs in the academic administration of educational institutions. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2 2) To create a model for academic administration of educational institutions. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2 3) to assess the quality of the academic administration model of educational institutions. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2 and 4) To study the results of using the academic administration model of educational institutions. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2, the sample group consisted of 259 school administrators and teachers. The informants were 7 experts. Instruments used in the research These include questionnaires, interviews and assessments. Statistics used include mean, standard deviation. Necessary analysis Content analysis

The results of the research found that: Academic administration of educational institutions Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2, overall, the conditions and necessary needs in is at a moderate level and the condition should be at the highest level 2) The academic administration model of the educational institution consists of 2 main components. Component 1: Academic administration in 8 areas, namely the development of the educational institution's curriculum. Development of the learning process, measurement, evaluation, and transfer of academic results. Research to develop the quality of education Educational supervision Educational guidance Quality assurance system development and media development Innovation and educational technology Driven by component 2 The four-step management process is planning, organizing, leading, and controlling. 3) Academic administration model of the educational institution. Under the jurisdiction of the Bangkok Secondary Educational Service Area Office, Area 2, overall, it has the highest level of accuracy and appropriateness. 4) After the trial, the feasibility and usefulness were at the highest level.

Keywords: Academic administration model; educational institution; Bangkok Secondary Education Area Office 2

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือของการพัฒนาประเทศ รัฐบาลของประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษาของคนในชาติในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การให้ทุนการศึกษา การสนับสนุนค่าเล่าเรียน การเรียนฟรี การลดค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เพื่อการศึกษา โดยเฉพาะความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศในปัจจุบัน ส่งผลต่อการพัฒนาการศึกษาและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง รูปแบบการจัดการศึกษาจึงปรับเปลี่ยนไปให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี รัฐบาลจึงมีการส่งเสริมเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา และเนื่องจากความสามารถพื้นฐานของเด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนต้องปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน มีการนำเทคโนโลยีและระบบดิจิทัลเข้ามาเสริมเพื่อแก้จุดอ่อนให้แก่เด็กนักเรียนที่มีจุดด้อย ขณะเดียวกันระบบเทคโนโลยีก็ถูกนำมาใช้เพื่อเสริมจุดแข็งให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความสามารถด้านต่าง ๆ ให้สามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาความรู้ของตนเอง ตลอดจนพัฒนาสังคมและประเทศชาติอย่างสูงสุดได้เช่นเดียวกัน (สุธาสนี พลอยขาว, 2563 : 1)

การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาโดยตรง ตามหลักการกระจายอำนาจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 กำหนดไว้ว่า ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารงานบุคคล และงานการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกสังกัดดำเนินการให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 และต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา จะต้องบริหารจัดการสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานคำนึงถึงภารกิจสำคัญคือ การพัฒนาคุณภาพด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้บรรลุผลตามเจตนารมณ์ในด้านเพิ่มขีดความสามารถในการเรียนรู้ ความสามารถในการแข่งขันของประเทศที่ยังอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนสภาพการบริหารและจัดการศึกษาที่ยังต้องเพิ่มเติมในด้านประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นผลผลิตผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 6 ด้าน คือ 1) ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ 2) ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ 3) ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองรักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง 4) ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบคิดสร้างสรรค์ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติสมเหตุผล 5) ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร และ 6) ผู้เรียนมีทักษะในการทำงานรักการทำงานสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ส่วนมาตรฐานด้านการจัดการศึกษามุ่งเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล และการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายตามมาตรฐานที่ 9 คือ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ดังตัวบ่งชี้ 1) คณะกรรมการสถานศึกษารู้และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระเบียบกำหนด 2) คณะกรรมการสถานศึกษากำกับติดตาม ดูแล และขับเคลื่อนการดำเนินงานของสถานศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย 3) ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554 : 14)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 52 โรงเรียน จากการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสอง ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) หรือ สมศ. ปรากฏว่า มีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ผ่านการประเมินคุณภาพระดับดีมาก 57 โรงเรียน จาก 52 โรงเรียน อีก 3 โรงเรียน ผ่านการประเมินคุณภาพระดับดี ซึ่งถือว่า มีโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นกลุ่มที่ต้องพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ คิดเป็นร้อยละ 95 อย่างไรก็ตาม ในการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศสำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ยังไม่มีรูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศ ดังนั้น เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 มีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงควรมีรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาควรที่จะพัฒนาในด้านวิชาการให้มากยิ่งขึ้น เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียน ผู้วิจัยจึงได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จากสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ว่าควรประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง เพื่อใช้เป็นแนวคิดในการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน และยกระดับคุณภาพงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
3. เพื่อประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2
4. เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ระเบียบวิธีวิจัย

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ปีการศึกษา 2565 ซึ่งประกอบด้วยดังนี้ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 52 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 163 คน และครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ จำนวน 52 คน และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 468 คน รวมทั้งสิ้น 735 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มบริหารวิชาการ และครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 259 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี; และมอร์แกน (Krejcie; & Morgan, 1970 : 608-609) โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามขนาดของโรงเรียน (ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ศึกษา เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ 2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหา กำหนดกรอบโครงสร้างและลักษณะของแบบสอบถามเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ

ค่า (Rating Scale) 3. นำแบบสอบถามที่สร้างไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง และ
ครอบคลุม 4. นำแบบสอบถามจากข้อ 4 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content
Validity) แล้วนำมาหาค่า IOC ได้ค่า $IOC = 0.80-1.00$ 5. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับ
ครูที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient)
ของคอนบราค ได้ค่า $\alpha = 0.962$ 6. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุงแก้ไข และนำ
แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสอบถามที่ได้ไป
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ PNI modified

**ระยะที่ 2 การสร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2**

ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร เขต 2 จำนวน 7 คน ที่มีความรู้ความสามารถ และ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการ
บริหารการสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษหรือวิทยฐานะเชี่ยวชาญ เลือกกลุ่ม
ตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง

1. สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จากกรอบแนวคิดที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารในส่วนที่ 1
2. นำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง ที่ได้จากข้อ 1 ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบเครื่องมือ พิจารณา
ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและถ้อยคำภาษา แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข สำหรับใช้เก็บข้อมูลจากกลุ่ม
ผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง และนำแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างที่ได้ไป
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

**ระยะที่ 3 การประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2**

ผู้ประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ได้มาโดยการคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์การ

พิจารณาประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย นักวิชาการด้านการบริหารการศึกษาและการ
วิจัยทางการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีประสบการณ์ ด้านการบริหารจัดการศึกษา

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ แบบประเมินความถูกต้องและความเหมาะสม

1. สร้างแบบประเมินที่สอดคล้องกับรูปแบบ
2. นำแบบประเมินไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
3. นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเชิงโครงสร้างและเนื้อหา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบแบบประเมินความถูกต้องเหมาะสมรูปแบบรูปแบบการ
บริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยการเก็บ
รวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ระยะที่ 4 ประเมินผลของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในการนำไปทดลองใช้

1.สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 2. นำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานในสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปทดลองใช้เป็นระยะเวลา 1 เดือน และ
ประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของ รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้น
พื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

ประชากร ได้แก่ โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี) ๒ จำนวน 3 คน โรงเรียนรัตนโกสินทรสม
โภชลาดกระบัง จำนวน 3 คน โรงเรียนปทุมคงคา จำนวน 3 คน โรงเรียนเจ้าพระยาวิทยาคมน จำนวน 7
คน รวม 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์

1. สร้างแบบประเมินที่สอดคล้องกับรูปแบบ
2. นำแบบประเมินไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ
3. นำแบบประเมินไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินเชิงโครงสร้างและเนื้อหา

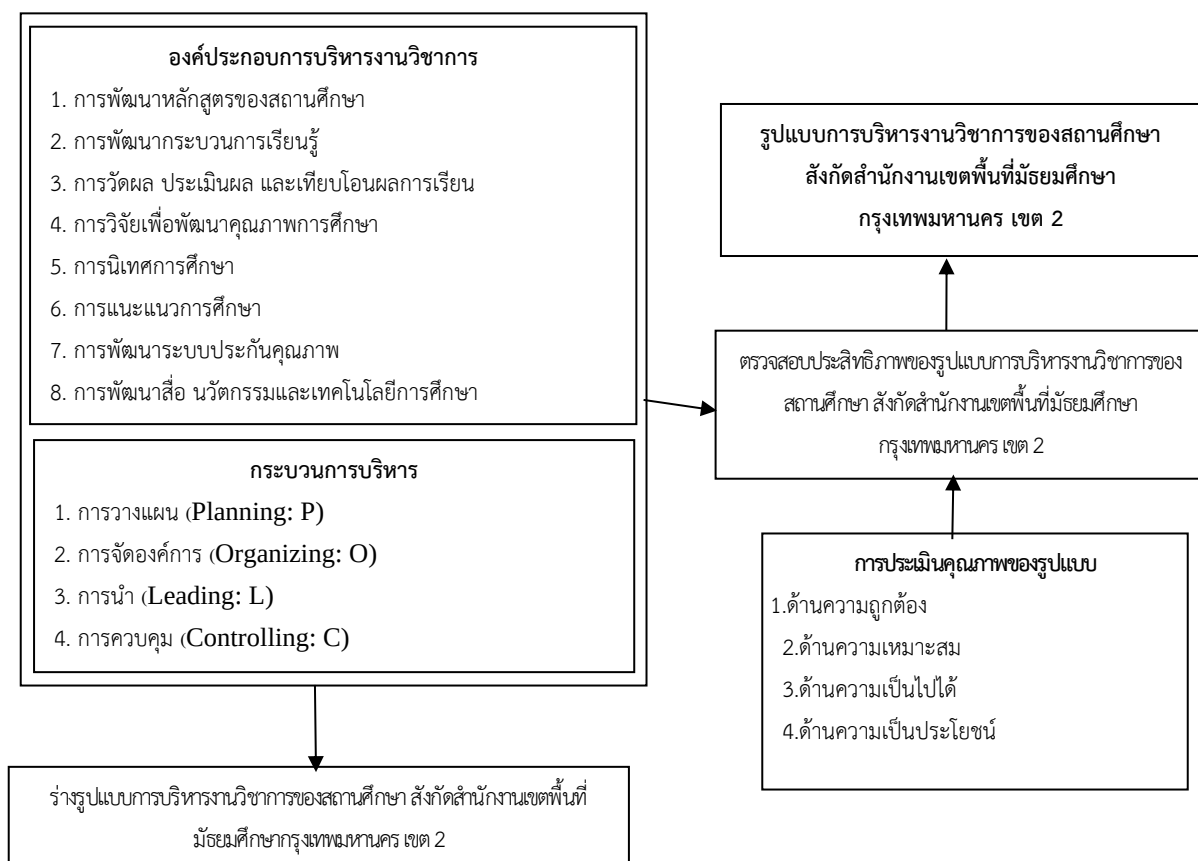
การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดย ผู้วิจัยจัดทำคู่มือแนวทางการสร้าง
รูปแบบในขั้นตอนที่ 2 โดยการเขียนคู่มือการนำรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ไปใช้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ และสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้ 1.องค์ประกอบขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย 1) การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา 2) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 3) การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) การนิเทศการศึกษา 6) การแนะแนวการศึกษา 7) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา จากแนวคิดของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2556); สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร (2554); กษม โสมศรีแพง (2554); กัมพล ชันทะวงษ์ (2555); ภารดี อนันต์นาวิ (2557); อมรดา พุทธินันท์ (2561); สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์ (2562); วิรมณ ปั่นงาม (2565); สดใส ศรีสวัสดิ์ (2565); สิริขวัญ สิงห์เกลี้ยง (2565) 2) กระบวนการบริหาร ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดทางการบริหารตามแนวคิดของ เซอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn, 2002: 20-25) ประกอบด้วย การวางแผน (Planning: P) การจัดองค์การ (Organizing: O) การนำ (Leading: L) และการควบคุม (Controlling: C) 3) การประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ผู้วิจัยได้ใช้หลักการหรือแนวความคิดเกี่ยวกับการประเมินโครงการหรือกิจกรรมทางการศึกษาของ สตฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1975 : 10) ที่ได้กำหนดแนวทางการประเมินทางการศึกษาอาจประเมินได้ใน 4 ด้าน คือ ด้านความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความถูกต้อง และความเหมาะสม จากแนวคิดดังกล่าว ผู้วิจัยได้สรุปเป็นกรอบแนวความคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

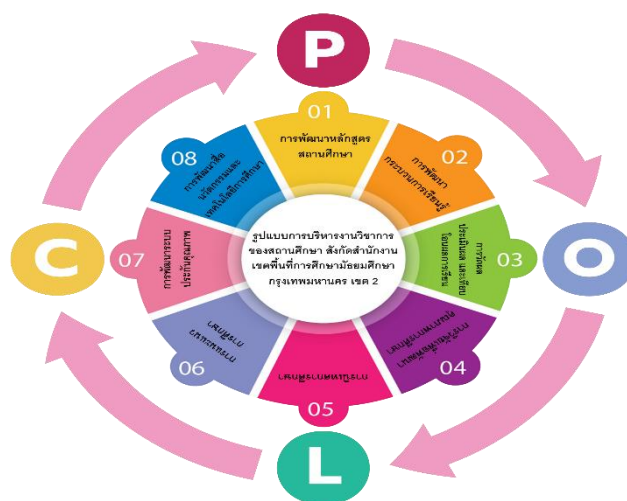
ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า สภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และความต้องการจำเป็น ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง

2. สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงาน วิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการ วัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศ การศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน (Planning: P) การจัดองค์การ (Organizing: O) การนำ (Leading: L) และการควบคุม (Controlling: C) ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 ร่างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

3. ประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความถูกต้อง และความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 พบว่า ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

สภาพที่เป็นอยู่ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ เทคโนโลยีการศึกษาในภาพรวม สถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ในการสร้างและ พัฒนาสื่อ เทคโนโลยี และมีการติดตาม และประเมินผลการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้าน การแนะแนวการศึกษา สถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานแนะแนวและ ระบบดูแลช่วยเหลือ นักเรียนเป็นระยะ และส่งเสริมการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา สอดคล้องงานวิจัยของปญญา มุขสารและนันทรัตน์ เจริญกุล (2564 : 1-20) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการ จำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้าน สมรรถนะพลเมืองสีเขียว สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา เหล่าน้ำใสและนิยดา เปี่ยมพิชนะ (2566 : 534-545) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 และไม่สอดคล้องงานวิจัยของ วิรมณ ปันงาม (2565) รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในศตวรรษที่ 21 พบว่า 1) สภาพการบริหารงานวิชาการโดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม มีสภาพที่ควรจะเป็นในการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องจาก ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ สถานศึกษามีวางแผนและกำหนดนโยบายให้การวิจัยเป็น นโยบายที่สำคัญอย่างหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน และสถานศึกษามีการประเมินผลการ ทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และนำไปใช้ในการวางแผนการบริหารวิชาการ และด้านการนิเทศ การศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องอย่างเป็น ระบบมีการประเมินผลการนิเทศภายในสถานศึกษา และมีการวางแผนและกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การ นิเทศการศึกษาอย่างชัดเจน และด้านการแนะแนวการศึกษาสถานศึกษามีการติดตาม ตรวจสอบการ ดำเนินงานแนะแนวและ ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นระยะ และส่งเสริมการดำเนินการแนะแนวการศึกษา โดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของวิชุดา เหล่าน้ำใสและนิยดา เปี่ยมพิชนะ (2566 : 534-545) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สอดคล้องงานวิจัยของปญญา

मुखसारและนันทรัตน์ เจริญกุล (2564 : 1-20) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

ความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI modified) ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ในภาพรวม มีความต้องการจำเป็นอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจาก ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ สถานศึกษามีการแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบการนิเทศภายในสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาและคณะกรรมการนิเทศ และผู้นิเทศได้มีการติดตามประเมินผลการนิเทศอย่างเป็นระบบ ด้านการแนะแนวการศึกษา สถานศึกษามีการจัดระบบการแนะแนวที่เชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและกระบวนการเรียนการสอนและสถานศึกษามีการให้มีการประเมินผลการดำเนินงานแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือและนำไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนางานแนะแนวด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ สถานศึกษามีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีการจัดทำรายงานการปฏิบัติ และปรับปรุงงาน ประกันคุณภาพการศึกษาภายใน และมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและ เทคโนโลยีการศึกษา สถานศึกษามีการสนับสนุนงบประมาณในการจัดหา จัดทำ และพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูสร้าง พัฒนา หรือเลือกสื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ระยะ และส่งเสริมการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของวิชุดา เหล่าน้ำใสและนิยดา เปี่ยมพิชนะ(2566: 534-545) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 สอดคล้องงานวิจัยของปฎิญา मुखसारและนันทรัตน์ เจริญกุล (2564 : 1-20) ได้ศึกษาเรื่องความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว

2. สร้างรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 8 ด้าน คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนวการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ และด้านการพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา โดยขับเคลื่อนด้วยองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ

การวางแผนการจัดองค์การ การนำ และการควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของสอศคล่องงานวิจัยของสสไอ ศรีสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือองค์ประกอบที่ 1 การบริหารงานวิชาการ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อนวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนโดยขับเคลื่อนด้วย องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหาร 4 ขั้นตอน คือ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์ (2562 : 241) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ มี 9 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา การพัฒนาระบบการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 2) กระบวนการบริหารงานวิชาการ มี 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การนำ และการควบคุม

3. ประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

3.1 ความถูกต้องของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สถานศึกษากำหนดให้มีการแสวงหาวิธีการ แนวทางหรือนวัตกรรม การศึกษาที่หลากหลายมาใช้ในการแก้ปัญหาและมีการติดตามการทําวิจัยในชั้นเรียนของครูและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน และด้านการแนะแนวการศึกษา สถานศึกษามีการสร้างเครือข่ายการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภายนอก ครอบครัว และชุมชนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอศคล่องงานวิจัยของสสไอ ศรีสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

3.2 ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สถานศึกษามีการสำรวจและรวบรวมข้อมูล ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ มีการส่งเสริมให้ครูสร้าง

พัฒนา หรือเลือกสื่อที่เหมาะสมสอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน และมีการติดตาม และ ประเมินผลการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษามีการแต่งตั้ง คณะกรรมการนิเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน และผู้บริหารสถานศึกษามีการประเมินผลการนิเทศภายใน สถานศึกษาสอดคล้องงานวิจัยของสดใส ศรีสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ เสวีวัลลภ (2560) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์ (2562 : 241) ได้พัฒนารูปแบบ การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1

4. ผลการใช้รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 2

4.1 ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ใน ระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษามีการประเมินผลการจัด กระบวนการเรียนรู้ แล้วนำไปพัฒนาปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษาและมีการนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบ และด้านการนิเทศการศึกษา สถานศึกษา มีการวางแผนและกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์การนิเทศการศึกษาอย่างชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการ นิเทศของสถานศึกษาอย่างชัดเจน คณะกรรมการนิเทศ ผู้นิเทศได้มีการติดตามประเมินผลการนิเทศอย่างเป็น ระบบ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพทั่วถึงและต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และ ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินการปรับปรุงกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องงานวิจัยของสดใส ศรีสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องงานวิจัยของรัตนา สนิทน้อย (2563) ได้ศึกษา เรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนที่สอนสามภาษา ระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

4.2 ความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เนื่องมาจาก ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐาน การเรียนรู้และตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของและ มีการ ส่งเสริมการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความ แตกต่างระหว่างบุคคล และด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน สถานศึกษามีการจัดทำ

แผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรมพัฒนาเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ตามความต้องการและความสนใจ มีการนิเทศ กำกับ และติดตามการจัดกระบวนการเรียนรู้ของครูอย่างเป็นระบบ แต่มีการประเมินผลการจัดกระบวนการเรียนรู้ แล้วนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของรัตน สนิทน้อย (2563) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนที่สอนสามภาษา ระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สอดคล้องงานวิจัยของสดี ไชยสวัสดิ์ (2565) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา ผู้บริหารควรมีการจัดโครงสร้างการบริหารงานด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด และสาระการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครูเลือกวิธีการประเมิน เครื่องมือการประเมินอย่างหลากหลาย เน้นการประเมินสภาพจริงสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ และเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้แต่ละรายวิชาสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
3. และด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ผู้บริหารควรมีการศึกษา วิเคราะห์ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียนเป็นรายบุคคล สถานศึกษามีจุดมุ่งหมายการจัดการเรียนรู้ เพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะ สมรรถนะสำคัญของผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษามีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ตามมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ตามความต้องการ ความสนใจและความสามารถของผู้เรียน
4. ด้านการแนะแนวการศึกษา ผู้บริหารควรส่งเสริมการดำเนินการแนะแนวการศึกษาโดยความร่วมมือของครูทุกคนในสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ผู้บริหารควรมีการจัดระบบโครงสร้างองค์การเพื่อรองรับการประกันคุณภาพการศึกษาและมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

6. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผู้บริหารควรมีการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนและมีการติดตามการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูและสนับสนุนให้นำผลการวิจัยมาใช้ในการปรับปรุง พัฒนาการจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *กรมวิชาการกระทรวงศึกษาธิการ แนวปฏิบัติการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด พ.ศ.2554
- กษม โสมศรีแพง. (2554). *การพัฒนารูปแบบการเสริมสร้างพลังอำนาจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก*. วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- กัมพล ชันทะวงษ์. (2555). *แนวทางการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สหวิทยาเขตปราสาทพญาไฟ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25*. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เบญจวรรณ เสวีวัลลภ. (2560). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุทพรปราการ*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- ภากรดิอนันต์นาวิ. (2557). *หลักการ แนวคิด ทฤษฎีทางการบริหาร*. (พิมพ์ครั้งที่ 5) ชลบุรี: มนตรี
- ปฎิญา มุขสาร และนันทรัตน์ เจริญกุล. (2564). *ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานครตามแนวคิดผลลัพธ์การเรียนรู้ด้านสมรรถนะพลเมืองสีเขียว*. วารสารการบริหารและนวัตกรรมการศึกษา. 4 (3), 1-20.
- รัตนา สนิทน้อย. (2563). *รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนที่สอนสามภาษา ระดับปฐมวัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- วิชุดา เหล่าน้ำใสและ นิดดา เปี่ยมพิชนะ. (2566). *ความต้องการจำเป็นและแนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1*. วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์. 7 (1), 534-545.

- วิรมณ ปันงาม. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาสิงห์บุรี อ่างทอง ในศตวรรษที่ 21. หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สดใส ศรีสวัสดิ์. (2565). รูปแบบการบริหารงานวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎี-บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย
นอร์ทกรุงเทพ.
- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (2554). แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สิริขวัญ สิงห์เกลี้ยง. (2565). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร
กระทรวงศึกษาธิการ เป็นภาษาอังกฤษ (*English Program*) สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
ส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.) เขตกรุงเทพมหานครวิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุประวีณ์ ทิพย์โพธิ์. (2562). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สุธาสนีพลอยขาว. (2563). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการเรียนการสอนสู่ความเป็นเลิศ สำหรับนักเรียน
ที่มีความสามารถพิเศษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา
เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- อมลรดา พุทธินันท์. (2561). รูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครอง
ส่วนท้องถิ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.